UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo ii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Visual Library

cebat. Hierl'm hierl'm q̄ occidis ꝓphetas:
⁊ lapidas eos q̄ ad te miſſi ſunt/q̄ties vo-
lui ꝯgregare filios tuos quēadmodū gal
lina ꝯgregat pullos ſuos ſub alaſ ⁊ nolui
ſti. Ecce relinquet̄ vob̄ dom⁹ v̄ra deſerta.
¶Tertio ad declaratione mūdane vanita
tis Tunc em̄ flebat cū xp̄s circa ſe gaude
re vt oñderet ꝙ mundi leticia doloribꝫ eſt
admixta ⁊ cito in fletū conuertit̄. Prouer.
xiiij. Riſus dolore miſcebit̄ ⁊ extrema gau
dij luctus occupat. Exemplū de baltha-
ſar. Dañ. v. de q̄ dicit ibidē de lyra: ꝙ cum
publice diceret̄ regnū ei⁹ ꝑſiſtere vſq; ad fi
nem captiuitat̄ iudeoꝝ de q̄ p̄dixerat hie
remias Hiere. xxix. ꝙ ſeptuaginta annis
erat duratura: deridebat oēs. Et cū ſibi di
ceret̄ ꝙ exercit⁹ darij ⁊ cyri validiſſim⁹ ve-
niebat ꝯ eū: negligebat. Dū ꝑo obſeſſa eſſꝫ
babylon: fecit grande ꝯuiuiū optimatibuſ
ſuis ⁊ bibebat in vaſis tēpli q̄ aſportaue-
rat nabuchodonoſor. Et ſic vacans epulis
vidit manū ſcribentē i pariete. Mane te-
thel phares. Et tunc mutata ē leticia i do
lorē ⁊ triſticiā. Vide textū. Aduocato tā-
dē daniele vt interp̄taret̄ viſionē. Ipe da
niel p̄mo increpauit eū dicens Tu nō hū
liaſti cor tuū: cū ſcires. i. ſcire deberes ⁊ cre
dere q̄ audieras q̄ cōtigerāt patri tuo na-
buchodonoſor: ſed aduerſus dñatorē celi
eleuatus es ⁊c̄. Interp̄tatus eſt ḡ viſionē
dicēs. Mane nūerauit de⁹ regnū tuū ⁊ cō
pleuit illud Techel Appenſus es in ſtate-
ra ⁊ inuent⁹ es min⁹ hn̄s. Phares diuiſū
eſt regnū tuū ⁊ datū eſt medis ⁊ pſis. Cū
h̄ audiſſet lꝫ honoraſſet danielē: ſtabat tn̄
incredul⁹ in ꝑtinacia ſui ſenſus. Eadē no-
cte babylon capta fuit ⁊ balthaſar interfe
ctus ac iugulat⁹. De iſta euerſione baby-
lonis dicit Oroſius li. ij. Babylon eo tp̄e
a cyro rege ſubuerſa ē q̄ p̄mū rhomā a ter-
q̄nioꝝ dñatione liberata ē. Ptꝫ itaq; vari-
abilis vanitas mundanoꝝ. Eccs. ij. Vidi
in oībꝫ vanitatē ⁊ afflictionē animi ⁊ nihil
ꝑmanere ſub ſole.

¶Terti⁹ ar. Aud. ⁊c̄. Et notate q̄m aut
h̄ aut in futuro flere nos oportet. At
tendite ergo q̄d dicit lex: q̄tiens. ff. de reg.
iu. De duobꝫ malis min⁹ malū eſt eligen-
dū. Et ſic h̄r de electiōe ⁊ electi p̄tāte. Lꝫ
de vitāda. Futuris caſibꝫ eſt obuiandum.
Audite/Quis v̄rm nō eligeret poti⁹ fle-
re et mali tractari ꝑ diem: ⁊ inde ꝑ totā vi
tam gaudere ⁊ bonis oībꝫ abundare q̄ꝫ
econtra. Quanto ergo magis in p̄nti vita
flere debem⁹ vt poſtmodū in eternū gau-
deamus. Notate. Myeulx vault la pleure
chāte q̄ la chāte pleure. Vultis audire la
chāte pleure des damnez. Audite quid di
cunt Sap. v. Quid nobis ꝓfuit ſuperbia:
aut diuitiaꝝ iactantia/q̄d contulit nobis.
Oīa iſta q̄ſi vmbra tranſierunt ⁊c̄.

¶Dñica x. post Trinitatis.
¶Sermo. ij.

Videns ieſus
⁊c̄. Nemo in ſpū dei loquens di
cit anathema ieſu. j. Cor. xij. id
eſt aliq̄d ꝑ q̄d ſeparet̄ a ieſu a quo ſeparari
multū timere debem⁹ cum ſit dulciſſim⁹
⁊c̄. vt euidenter oſtendit flendo ſup hieru-
ſalem. Ibi ergo oſtendit apl's q̄ꝫ ſit nobis
fructuoſa ſpūſſancti p̄ſentia q̄ impedit ne
quid dicat̄ aut fiat ꝑ q̄d a ieſu ſeparemur.
Ubi nota ꝙ ſpūſſancti p̄ntia eſt nobis ml̄
tū vtilis: multū delectabilis: multū hono
rabilis. Nihil em̄ vtili⁹: nihil delectabili⁹:
nihil honorabili⁹: q̄ꝫ eſſe cū ieſu. De p̄mo
Mat. j. Ipe (ſcꝫ ieſus) ſaluū faciet ꝑpl'm
ſuū. i. ſibi adherentē: a pctis eoꝝ. De ſecū
do Bern̄. Ieſu dulcis memoria dans vera
cordis gaudia: ſed ſuper mel ⁊ oīa ei⁹ dul
cis preſentia. De tertio Ecci. xxiij. Ma-
gna glīa ſeq̄ dn̄m. et. j. Pe. ij. Vob igit̄ ho
nor credentibꝫ.

¶Videns ⁊c̄.
Primus ar. An triſticia ⁊ alie paſſio-
nes fuerint in chr̄o a natura aut a volunta
te: Vide feria. iiij. poſt dñicam in paſſione
Et poſt rm̄ſſionē dicas. Videte ergo q̄nta
ſit erga nos dei benignitas Caue ḡ ne ſis
ingratus o pctōr depone ſcelera. Amb. ſu
ꝑ Bti imaculati. Noli tm̄ amittere bn̄fici
um o hō. Propterea chr̄s ſe dñatiōi mor
tis ſubdidit vt a iugo dñationis ei⁹ te eri
peret Ille ſuſcepit mortis ſeruitutē vt tibi
tribueret eterne vite libtatē Sic ⁊ ꝓpterea
fleuit vt nobis eternam concederet ꝯſolati
onem. Attende o pctōr. Chriſtus ꝑ te fle
uit ⁊ tu gaudes ip̄m offendendo. O luxu-
rioſe q̄ in luxuria gaudes ⁊c̄. Audi o pctōr

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

illō Bern̄. Conſidera vbi es ⁊ igemiſce/ qꝛ ſcꝫ es in magnis ꝑiculis. Et nota ꝙ inter viatoꝝ ꝑicula in itinere graue ꝑiculum eſt potꝰ carentia. Nam labor vie calefacit pulmonē. Nobis ꝗ̄ viatoribꝫ ꝯtinue caleſiunt viſcera ꝓpt̄ eſtū ꝯtinue tentatiōis. Jō niſi aq̄ lachrymaꝝ hunc ardorē refrigeret languet aīa. ſed cū ꝑuenit ad fontē lachrymaꝝ refrigerat̄ ⁊ vires reſumit. ¶ Figura Exo. xvij. Moyſes eductis aq̄s de petra oreb ⁊ debellato amalech vēit ad mōtem ſinai: vbi locutꝰ eſt dn̄o facie ad faciē. Moralr̄ aliq̄n̄ dū fidelis in hoc itinere laſſat̄ ſitit ꝑt̄s anie. ſ. memoria: intelligētia: ⁊ voluntas. ſed percuſſa petra. i. corde ſicco virga timoris dei ꝑ meatus oculoꝝ aq̄ fluit largiſſima ex q̄ anima ꝯfortata vincit amalech. i. diabolū: ⁊ ꝑuenit ad celeſte regnū. Vn̄ pſ. Aſcē. in cor. ſ. diſ. i val. lach.

SEcundꝰ ar. Jn ꝑce. ⁊c̄. Jn hoc ḋ ſecūda q̄ eſt rō imitande exēplatiōis. Tūc enī fleuit vt nobis daret triplex exēplum notabile.

¶ Primū ē exēplū aſꝑnādi mūdanā glīaꝫ
¶ Scdꝫ ē exēplū tempandi hūanā leticiā
¶ Tertiū ē exēplū lamētādi nr̄aꝫ miſeriā

Primū igit̄ ⁊c̄. Tūc enī cum a ꝓplo ſibi daret̄ glīa flebat vt diſcant q̇ ad honores aſſumunt̄ magis flere de impfectione ſua q̄ȝ gaudere de ſublimatiōe. Beda. Quare fleuit xp̄s niſi qꝛ flere homies docuit. Et certe int̄ honores mundanos plus ē materia flendi q̄ȝ gaudendi. q̄m̄ vt ait Hiero. Quid eſt honor mundanꝰ niſi ſpuma: fumus: ⁊ ſomnus. ſpuma qꝛ inflat. fumꝰ q̇a excecat. ſomnus qꝛ cito velut ſomniū euaneſcit. ¶ Scdm eſt exemplū ⁊c̄. Eſt enī ſicut vinū vaporoſum qd̄ cito inebriat. Sic ⁊ hūana leticia iebriat niſi temperet̄ recordatione mortis aut futuri iudicij: aut meditatione aduerſitatꝫ preterite vel future. Ecci. xj. Jn die bonoꝝ nō ſis imemor maloꝝ. Et Grego. Pn̄tis tpis ſiq̄ eſt ita eſt agenda leticia vt amaritudo diuini iudicij nunq̄ȝ recedat a memoria. Vide feria. iiij post dn̄icam infra oct. aſcenſionis/ de miſerabili conditione gaudij mundani ac etiā in multis alijs ſermonibꝫ. ¶ Tertiū eſt exemplū ⁊c̄. vt hō in honore ꝯſtitutꝰ diſcat hr̄e memoriā mortis: ne ex honore ſuꝑbiat. Vn̄ frequenter cū q̇s delectat̄ i mūdanis honoribꝫ aut voluptatibꝫ: mors eiꝰ accelerat̄. Nam ⁊ cū dn̄s honoraret̄ a turbis: pncipes iudeoꝝ de eius morte tractabant. Cum itaq̄ȝ aliq̇s mūdanis gaudet: ſemꝑ cogitare dꝫ ꝙ ſemꝑ tendit ad mortē. Eccs. ij. Dixi in corde meo vadā ⁊ af. de. ⁊ fru. bo. Et vidi q̄ȝ ꝙ hoc eſſet vanitas/ riſum reputaui errorē: ⁊ gaudio dixi/ quid fruſtra deciperis. Nā q̇ nunc in honore floret: cito poſt in terra putreſcet. Jō Ecci. x. Quid ſupbis terra ⁊ cinis? Quid ꝗ̄ ꝓſunt omes huiꝰ mundi glīe q̄ tam cito recedūt

Exemplū narrat petrus alfonſus/ ꝙ cū tumba Alexandri eſſet aurea ⁊ in ꝓpatulo multi phī conuenerunt circa eam. Quorū vnus dixit. Heri alexāder ex auro fecit theſaurū: nunc econuerſo: aurū de eo facit theſaurum. Alius dixit. Heri imperabas toti mundo: hodie mors tibi dn̄atur. Alius dixit: O alexander/ heri tibi non ſufficiebat totus mundꝰ: hodie tibi ſufficiunt q̇nq̄ȝ pedes terre. Aliꝰ dixit: Heri habebas comitiuā dn̄orum: principum: ⁊ ducū: hodie ſolus iaces i ſepulcro. Alius dixit: Heri omnes vocē tuā timebant: hodie te mortuum nullus timet ⁊ morte deuictꝰ loq̇ nō potes. Alius dixit: Heri tot regna habebas in tua poteſtate: hodie mors te tenet in ſua. Alius dixit: Heri comedebas tot cibaria delicata: hodie factꝰ es ꝟmiū eſca. Jō bene dicit̄ Job. xiij. Memoria veſtra comparabit̄ cineri: et redigentur in lutum ceruices veſtre.

TErtius articulꝰ Audiſtis ⁊c̄. Notāda ſunt certe iſta exempla. Et ſic̄ di. lxxxij. di. Plurimos. in fi. Exempla pn̄tia nos cauere ꝓmonent in futurū. Et ſicut dr̄ ff. locati. Siquis domum. §. j. Preuidere debet quis quod contingere poteſt. Et multo fortius qd̄ de cōmuni lege contingit. Audite. Si videritis duos vnū incedentem ꝑ viam aſperam: ſed per eam venit ad magnas diuitias ⁊ glīam: alium ꝑ viam planā ⁊ iocundā: ſed incidit tandeꝫ in latrones qui eum ſpoliauerunt ⁊ occiderunt ſicut et contingere ſolet omnibꝫ ꝑ viam illa incedentibꝫ quem magꝭ ſeq̇ velletis? Credo ꝙ primū. Expone ⁊ applica notando. ꝙ potius debemus eligere flere cum chriſto: et tribulationes ſuſtinere q̄ȝ gaudere cum mundo. Quoniā vt dic bern

nardus ſermone de ramis palmaꝝ. Pn̄s
tribulatio eſt via vite: via glie: via verita
tis habitaculi: via regni.

¶Sermo.iij. pro dn̄ica x. poſt
Trinitatis.

V Idēs ieſus

v

rc. Nemo poteſt dicere domi
nus ieſus: niſi i ſpirituſancto.
j.Co.xij. Oſtendit ibi apoſtolus q̄ ſit ne-
ceſſaria ſpirituſſancti pſentia. quia vic; Ne
mo poteſt dicere: ore.ſ. proferendo: ⁊ ani-
mo tenendo. quod eſt ꝓprie dicere: domi-
nus ieſus: niſi in ſpirituſancto. In his aūt
duobus nominibꝫ: dominuſ ieſus. ſūt tria
conſideranda quoꝝ conſideratio in nobis
eſt a ſpūſancto

¶Primū eſt ſua diuinitas. dn̄s
¶Scd̄m eſt ſua humanitas. ieſus: qd̄ eſt
eius nomen ꝓpriū. vt hō eſt
¶Tertiū eſt vnionis ſublimitas ſiue ſin-
gularitas: dn̄s ieſus.
¶De primo Apocal'.xix. Dominꝰ domi
nantiū. ¶De ſecundo Luc.ij. Vocatum
eſt nomen eiꝰ ieſus. ¶De tertio Ioan.j.
Verbuꝫ caro factum ē. Iſte veritates do
cent a ſpūſancto Io.xvj. Cum venerit ſpi
rituſſanctus docebit vos oēm veritatem.
¶Videns rc.

P Rimus articulus. An in chr̄o fuerit
triſticia ſm portionem ſupiorem: Vi
de feria.v.poſt dn̄icam in paſſione. Poſt
reſponſionē autem conclude. ꝙ cordialiter
chriſtus nos dilexit qui in ſe toto ꝓ nobis
triſticiam ſuſtinere voluit. Attende ergo
q̄ dulciter eum debeas diligere. p Ioā.iiij
In hoc eſt charitas non quaſi nos dilexe
rimus deum: ſed q̄m ipſe prior dilexit nos
O damnandi pctōres qui eum contemni
tis: luxurioſi: ſuperbi: auari: qui nō ad chri
ſti beneplacitum ſed ad ꝓpriam voluptatē
attenditis: amatores quidem non dei ſed
veſtri: cum tamen amor ſui ſit radix om̄is
mali et edificet ciuitatē inferni. Nunc cer-
te euidenter eſt impletum quod ſcripſerat
paulus.ij. Tim.iij. Scito ꝙ in nouiſſimis
diebus inſtabunt tpa periculoſa et erunt
homies ſeipos amantes.ſ. ſm carnem Et
q̄m ex illo amore pcedunt omnia mala: iō
ſequit̄: cupidi: elati: ſuperbi: blaſphemi: pa
rentibus non obedientes: ingrati: ſceleſti:
ſine affectione: ſine pace: criminatores: in-
continentes: immites: ſine benignitate: ꝓ
ditores: proterui: tumidi: voluptatū ama-
tores magis q̄ dei. Ex hoc autem amore
inordinato ſui pcedit peruerſus ille amor
mundi qui multos ſeducit. Eſt enim mū-
dus non fidelis amicus ſed pditor: blandi
tur quippe ꝓ tpe: ſed tandeꝫ ad mortē tra
dit et ꝓſequit̄. Queadmodū canis blādit̄
hoſpiti dū eſt in menſa: ſed menſa leuata
vertit ille dorſum: imo latrat contra eum
¶Figura Iob.ij. Dum iob eſſet in pſpe-
ritate tres eius amici eū reuerebāt̄: ſꝫ cū
ſederet in ſterq̄linio erant illi verbis et op
probrijs onerosi. Spūaliter Miſer homo
tres habet amicos in proſperitatibꝫ huiꝰ
vite.ſ. mundū: diabolum: ⁊ ꝓpinquos car
nales ac familiares. Sed cum expellit̄ ab
huius vite menſa: a ꝓpinquis ⁊ familiari-
bus ſpoliat̄: a mūdo eijcitur: a diabolo ad
ſupplicium ducit̄ vbi ſedet in tormentis ⁊
in ſterq̄linio ferorꝫ. Iſidorus de ſūmo bo-
no. Sepe ꝑ ſimulationē amicicia colit̄ vt
q̄ non potuit aperte decipere fraudulenter
decipiat. Non eſt itaq; fidelis amicꝰ mū-
dus neq; etiam homo ipe amicus fidel' eſt
ſibijpſi. Sed fidelis amicus noſter ē chr̄s
qui etiam pro nobis fleuit. Ecci.vj. Ami-
co fideli nulla ē comparatio.

S Ecundus ar. In pce. rc. In hoc ſer-
mone dicendū de tertia q̄ eſt rō mēo
rande compaſſionis vicꝫ ꝓpt̄ imprudētiā
ciuiū hierl'm q̄ in mūdanis letabant̄ nō pre
cogitantes ruinā ſup ſe venturā. Gregor.
Fleuit piꝰ redēptor ruinaꝫ ꝑfide ciuitatis
quā ipa ciuitas ſibi nō cognoſcebat eē ven
turā Vn̄ ſubdit̄: dicens. Quia ſi cognouiſ
ſes et tu: ſubaudi fleres. que modo (qꝛ ne-
ſcis qd̄ immineret) exultas. In euangelio au
tem pcipue tangunt̄ tria pctā ꝓpter q̄ ve-
nit ruina ciuitatis.

¶Primū eſt cordis duricia
¶Scd̄m eſt ſua auaricia.
¶Tertiū eſt templi irreuerētia.

Primū igit̄ rc. qꝛ iudei excecati ⁊ idurati
pdicatiōeꝫ xp̄i ↄtēpſert futura n̄ formidā

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN